

[Stavad]

Og jeg synes ikke mindst, at det bliver betænkeligt, hvis man begynder at opleve det sådan, at den ene part har en større forpligtelse end den anden. For jeg tror, jeg har ret i, at hvis Socialdemokratiet var kommet med sit forslag inden statsministerens udspil over for Fremskridtspartiet, ville der have været råbt meget, meget højt efter os – og med god ret.

Vi har ikke råbt særlig højt omkring det her, fordi vi er enige i, at afgiften bør afskaffes, men jeg siger det, fordi jeg føler, at der i øjeblikket sker en udvikling her i huset omkring aftaler. Og med den sammensætning, Folketinget har i øjeblikket og næsten altid vil have, hvor der skal indgås mange aftaler på kryds og tværs med de besværligheder, det giver, er det afgørende, at man, når man laver aftaler, også overholder spillereglerne.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 83:

Forslag til lov om ophævelse af lov om afgift af sukker m.m.

Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).
(Fremsat 6/12 89).

Sammen med denne sag foretoges de under punkt 4–6 opførte sager, nemlig:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 84:

Forslag til lov om ændring af lov om forskellige forbrugsafgifter. (Ophævelse af afgifterne af videooptagere, visse farvefjernsyn, vask- og opvaskemaskiner, komfurer og ovne, tændstikker, lighter og spillekort).

Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).
(Fremsat 6/12 89).

5) Første behandling af lovforslag nr. L 85:

Forslag til lov om ændring af lov om vægtafgift af motorkøretøjer m.v. (Afgiftsforhøjelse for personmotorkøretøjer og små varebiler).

Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).
(Fremsat 6/12 89).

6) Første behandling af lovforslag nr. L 87:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af benzin.

Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).
(Fremsat 6/12 89).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling**Pia Gjellerup (S):**

Folketingt har gennem det seneste år talt om Danmarks store økonomiske problemer markeret gennem stadigt betalingsbalanceunderskud, stærkt stigende arbejdsløshed og et meget stort underskud på statens finanser afstedkommet af bl.a. øgede dagpengeudgifter og svigtende skatteindtægter.

Sjældent har så mange kræfter været engageret i denne overordnede opgave. Vi har fra Socialdemokratiets side kunnet konstatere, at regeringen har brugt mange kræfter på at lade, som om den også fandt problemerne væsentlige. Vi og den undrende befolkning har været præsenteret for en nytårsbombe, for århundredets plan og nu en historisk finanslovsaftale.

Nytårsbomben fik lynhurtigt nogle tvillingebrødre – man kan også sige, at det var århundredets plan, der fik nogle tvillingebrødre – det blev skitsen, og så var der en enkelt broder, der slet ikke fik noget navn, for den afgik ved døden meget hurtigt. Regeringen turde end ikke offentliggøre det selv. Og så kom endelig bogen.

Nu er også tvillingebrødrene glemt. Ja, nu er det slet ikke nødvendigt med en plan, sagde statsministeren i mandags. Tilbage står så den af statsministeren døbte historiske finanslovsaftale.

Regeringen har sammen med Fremskridtspartiet åbnet en række gaveboder. I den ene bod får man afgiftslettelser. Over indgangen

[Pia Gjellerup]

står der med flammeskrift det kendte kampråb: Her går det ufatteligt godt! Jeg kan godt forstå, at den radikale skattepolitiske ordfører, fru Elisabeth Arnold, kan være trist ved synet af, hvad det er, regeringen støtter og fremsætter forslag om i sådanne sammenhænge.

Regeringen har nemlig købt sig endnu en lille overlevelseshfrist ved uden smålig skelen til de samfundsøkonomiske sammenhænge at fjerne afgifter til staten på sukker, videooptagere, farvefjernsyn, husholdningsapparater og benzin. Man får sneget en vægtafgiftsforhøjelse ind til at holde fornøjelsen bare en smule i ave.

Samlet sendes fra gavebøden ca. 2 mia. kr. ud til forbrug i 1990. Resultatet af dette bliver, at vi endnu en gang kommer til at se regeringen kaste sig ud i det eksperiment, der hedder at skabe forbrugsbåret vækst. Gang i de private forbrugshjul kommer der. Modsvaret krammer regeringen og Fremskridtspartiet endnu inde med – kun rygterne er nået os om beskæringer i boligstøtten, omfattende privatiseringer, afskedigelse af offentligt ansatte og andet ideologisk vraggods.

Med regeringens velkendte sans for at fordele byrderne ulige skal det nok også vise sig, at det bliver netop de samme vanskeligt stillede grupper i den danske befolkning, der skal betale som altid, for at vi andre kan tralle rundt i vore biler, som vi ikke har råd til at lade stå stille andet end i køerne på vejene, mens videoen optager en udsendelse om 90'ernes afgiftsfrie køkken på det nye farvefjernsyn.

Andre kan så sidde i de små, dyre hjem, hvor hjemmehjælperen er udskiftet med en mikrobølgeovn, og glæde sig over at have fået lov til at købe et sæt afgiftsfri spillekort, der måske vil spå én en bedre fremtid.

Det er, hvad regeringen kalder ansvarlighed. I Socialdemokratiet kalder vi det misbrug af muligheder. Nyttige værktøjer i en samlet økonomisk politik smides væk uden andet end kortvarige virkninger båret af et øget privatforbrug, som det jo aldrig er nogen kunst at skabe. På blot lidt længere sigt vil tømmermændene vise sig i det danske samfund, hvor vi ikke mere har de nødvendige bremseklodder.

Vi ønsker i Socialdemokratiet, at der kunne gennemføres en balanceret nedsættelse af afgifter, takster og skatter i forhold til en stram indkomst- og opsparingspolitik. Derved kunne reallønnen garanteres for de mange og give lettelse

ser til familier med kombinationer af lav indkomst, stor forsørgerbyrde og store transportudgifter. En sådan sikring af reallønnen vil være forudsætningen for en vellykket indkomst- og opsparingspolitik.

Omvendt vil nedsættelse af skatte- og afgiftsatser kunne gennemføres i det omfang, den planlagte indkomst- og opsparingspolitik vittelig realiseres. Det er, hvad vi kalder en indkomstpolitisk kontrakt. En kombination af en stærk start på en pensionsreform og takst- og afgiftslettelser vil kunne løse en række problemer, der ikke eller i hvert fald kun meget vanskeligt lader sig løse hver for sig.

Med regeringens forslag er det kun grænsehandelsproblemerne, der mindskes en smule af afgiftslettelserne, men også her er der tale om alt for løs fægtning og ikke om en velplanlagt strategi, der kunne sætte Danmark i en offensiv position i forhandlingerne i EF.

Særlig opmærksomhed påkalder sig de to forslag på bilområdet. I 1990 vil alene dette område blive begunstiget med mere end 1 mia. kr. Der vil ske en skævvridning af trafikmønstret fra den kollektive trafik til fordel for biltrafikken, en skævvridning, der yderligere vil belaste det miljø, som vi er så ufatteligt afhængige af.

Jeg synes, at det er beskæmmende, at vi i en finanslov for 1990 – trods information, trods undersøgelser, trods Brundtlandrapport, trods en række miljødebatter i Folketinget og trods en stærk debat i det danske samfund om miljøet og ressourcerne – skal se væsentlige resultater på miljø- og energiområdet sønderskudt eller i hvert fald vingeskudt med disse forslag.

Vi har fra Socialdemokratiets side foreslået, at taksterne i den kollektive trafik sænkes samtidig med og i mindst tilsvarende omfang som en nedsættelse af benzinafgiften. Herved opnår man på én gang at styrke den kollektive trafik, at fastholde betjeningen af tyndere befolkede områder, at begrænse de meget tyngende transportomkostninger for mennesker med lang transportvej til arbejde og at mindske grænsehandel og miljøbelastning.

Vi må konstatere, at den nuværende regering enten mangler evne eller vilje til at se flere aspekter i en sag eller se sammenhængen i den danske samfundsøkonomi. Og uanset om det er evnen eller viljen, der mangler, så er resultatet beskæmmende.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Fru Pia Gjellerup mente, at det var helt forklarligt, at Det Radikale Venstres skattepolitiske ordfører var trist til mode over de signaler, regeringen udsender med disse forslag. Jeg synes, fru Pia Gjellerup skulle vente, til hun hører Det Radikale Venstres skattepolitiske ordførers tale vedrørende disse forslag.

Jeg har været vemodig og trist over renteaftagets endeligt, men jeg er ikke spor trist over de forslag, vi diskuterer her. Men det kan vi vende tilbage til, når det bliver min tur i talerækken.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Jeg vil selvfølgelig altid med interesse afvente at høre den radikale ordfører, det plejer vi at gøre her i salen. Men jeg kan altså forstå – og det vil så vise sig under den radikale ordførers tale om disse forslag – at der er en meget, meget stor forskel på gaveboderne. Fru Elisabeth Arnold vil gerne have en gavebod, der belaster miljøet, og som belaster energiressourcerne, mens det, der er det store kaos for skattesystemet i øjeblikket og har været det ganske overordentlig længe, vil man gerne fastholde. Dér vil man ikke lukke en kaotisk bod.

Else Theill Sørensen (KF):

Jeg vil godt starte med at kommentere fru Pia Gjellerups tale vedrørende gaveboder, altså at regeringen nu har opstillet gaveboder, hvorfra der uddeles milde gaver. Så vil jeg godt i den sammenhæng minde om, at regeringen jo ikke har magt til at styre, hvordan overskrifterne i pressen er. Dér har man altså fået skilt tingene ud på den måde, at man den ene dag fokuserer kraftigt på disse forøringer, julegaverne og afgiftslettelserne, som gør; at vi nu kan købe tingene billigere, og den næste dag fokuserer kraftigt på de stramminger, der skal til for at finansiere det, som er blevet kaldt gaveboderne.

Jeg vil godt gøre opmærksom på, at vi jo her i hvert fald også bliver nødt til at skille dem, sådan at vi tager de love for sig, som handler om afgiftslettelser, og bagefter tager nogle love, som handler om finansieringen af dem. Sammenhængen kan vi ikke tage i denne skattedebatte, den kommer i finanslovdebatten, og dér vil

man nok se, at der er sammenhæng i det. De bliver finansieret, disse gaver, som uddeles.

Men jeg kan forstå på fru Pia Gjellerup, at det forfærdeligste, der kunne ske, set med Socialdemokratiets øjne, var, hvis det private forbrug skulle blive øget en lille smule. Derimod vil man med glæde være med til at gøre næsten hvad som helst for at øge det offentlige forbrug. På det punkt er vi helt uenige.

Så vil jeg sige til de fire forslag, vi her behandler, at de jo er en del af en finanslovaftale, og det er en del, som vi i Det Konservative Folkeparti er meget glade for. Den danske befolkning har gennem tiderne modtaget den ene afgiftsbuket efter den anden af skiftende regeringer og Folketing. Afgiftsstigningerne har været begrundet med, at staten manglede indtægter, eller at forbruget i almindelighed skulle dæmpes. Enkelte afgifter har jo også haft et andet sigte; det gælder f.eks. afgifterne på spiritus og energi.

De gennem tiderne stigende afgifter har efterhånden gjort det til en yndet sport og en god forretning for flere og flere at lægge en stor del af deres indkøb i udlandet, hovedsagelig i Vesttyskland. Den stigende grænsehandel er et problem, fordi den danske statskasse så faktisk går glip af afgifter og moms af varerne, og også – og det er nok det vigtigste – fordi de danske detailhandlere går glip af en ikke ubetydelig omsætning.

Problemerne med de høje danske afgifter bliver ekstra aktualiseret af, at etableringen af det indre marked gør det umuligt for Danmark i længden at opretholde de begrænsninger, der nu er for, hvor meget man må tage med hjem fra udlandet. Derfor er vi glade for denne lille buket af afgiftslettelser. Det er et skridt i den rigtige retning.

De her fremsatte lovforslag lempet ikke bare visse afgifter; de afskaffer de fleste af dem helt. Det er vi særdeles tilfredse med, for derved forsvinder jo også administrationen af afgifterne.

Hvis vi ser på de enkelte elementer, drejer det sig om afgifter på en række større varige forbrugsgoder som vaskemaskiner, opvaskemaskiner, komfurer, videooptagere og større farvefjernsyn. De små har vi for knap et års tid siden fjernet afgifterne på. Netop disse varer er jo i en prisklasse, der gør, at de i øjeblikket ikke kan tages med ind i landet, men når grænsehandelsreglerne liberaliseres fra nytår, vil de kunne

[Else Theill Sørensen]

komme med i den gruppe af varer, man med fordel kunne købe i Tyskland, hvis afgifterne blev opretholdt.

Også afgiften på sukker fjernes helt. At sukker er en af de store grænsehandelsvarer, kan enhver overbevise sig om ved at studere danskernes indkøbskurve i supermarkederne syd for grænsen.

Endelig afskaffes så også afgifterne på tændstikker, lightere og spillekort.

Men det enkeltelement, der uden sammenligning er det største provenutab i, er sænkningen af benzinafgifterne. Forskellen på benzinpriiserne i Danmark og Vesttyskland er i øjeblikket ca. 2 kr. pr. liter, og det har bevirket, at besparelserne ved at tanke op syd for grænsen har kunnet betale en stor del af turen. Det er den forskel, der nu ved hjælp af L 87 skal gøres mindre. Ad to omgange sænkes benzinafgifterne med gennemsnitlig 1 kr., idet afgiften sænkes mest for den blyfri.

Det sidste af de fire lovforslag, L 85, er et af finansieringselementerne, idet det går ud på at hæve vægtafgiften med 55 pct. Det er selvfølgelig en stor stigning på én gang, men det svarer faktisk kun til en lille del af pristalsudviklingen, siden satserne sidst blev ændret.

Alt i alt er vi som sagt godt tilfreds med de fire forslag, og vi håber og tror, at de kan være med til at flytte en del af danskernes forbrug hjem til de danske detailhandlere, for det trænger de til.

Jeg vil godt slutte af med at udtrykke håb om, at den afgiftsharmonisering, der er påbegyndt, kan fortsætte med nye afgiftslettelser i 1990 og årene fremover.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Fru Else Theill Sørensen bemærkede, at det ikke stod i regeringens magt at styre avisernes overskrifter. Det kan man da have nogen forståelse for at regeringen dog ikke magter fuldt ud i hvert fald. Men man har dog været i stand til at inspirere aviserne ganske alvorligt i denne sammenhæng.

Jeg vil da blot henlede fru Else Theill Sørensens opmærksomhed på, hvordan man præsenterede finanslovaftalen med Fremskridtspartiet. I denne præsentation indgår der en række punkter, som stort set alle sammen er de såkaldte positive punkter. Det var alle dem, der

kunne give overskrifterne, som fru Else Theill Sørensen så siger regeringen ikke kan styre.

Det er da vel regeringen, der også er ansvarlig for, hvad der står i en forligstekst. Og det er de overskrifter, der er blevet brugt i aviserne.

Jeg kan i øvrigt også supplere det samme indtryk med et lille eksempel på lytning til en Radioavis for et par dage siden – en morgenstund, hvor det kom frem, at finanslovunderskuddet for 1989, altså det år, vi snart er ved at være færdige med, ville komme til at lande på omkring 22 mia. kr. Og så spurgte man den finansminister, som er medlem af fru Else Theill Sørensens parti: Hvordan vil regeringen løse problemerne med et sådant stort finanslovunderskud? Jo, sagde finansministeren, det er også derfor, vi letter på selskabsskatten, og det er også derfor, vi letter på afgifterne.

Så det er altså de overskrifter, man gerne vil have frem fra regeringens side.

Så kan jeg forstå, at grænsehandelsspørgsmålet har været det aller mest tungtvejende for fru Else Theill Sørensens stillingtagen. Der vil jeg gerne høre: Er den nedsættelse med i en aftale med EF-Kommissionen, som går ud på, at man kan fastholde en langsigtet løsning af afgifter vedrørende stærk spiritus og tobak?

(Kort bemærkning).

Leif Hermann (SF):

For et år siden fremlagde statsministeren regeringens Brundtlandhandlingsplan her i Folketinget. I den Brundtlandhandlingsplan stod der faktisk, at nu skulle vi til at tænke miljø ind i alle sammenhænge, altså også ind i en skatte- og afgiftssammenhæng må man gå ud fra.

Og nu kommer man så – og det har fru Else Theill Sørensen slet ikke forholdt sig til – og nedsætter benzinafgifterne; man overfører ganske betydelige beløb til en øget biltrafik. Det kan der måske være mange grunde til, bl.a. det ønskede trafikspring på Storebæltsforbindelsen, men jeg spørger fru Else Theill Sørensen: Hvordan havde man tænkt sig at sikre, at dette her ikke får yderligere miljømæssige konsekvenser?

Det andet spørgsmål, jeg gerne vil stille fru Else Theill Sørensen, er: Er fru Else Theill Sørensen bekendt med, at man faktisk i EF overvejer forslag om at forhøje afgifterne på benzin for at sikre, at de europæiske veje ikke bliver overfyldt af privatbiler, men at man får tvunget

[Leif Hermann]

denne trafik over til kollektiv trafik? Det vil jeg gerne vide om fru Else Theill Sørensen er bekendt med.

Så vil jeg spørge: Er det sådan, at dette spørgsmål om nedsættelse af benzinafgifterne har været drøftet med miljøministeren? For det kan jeg dårligt forestille mig – nu ser jeg sandelig, at miljøministeren er kommet til stede, så kan vi måske netop få den tværgående diskussion om miljø og afgifter, den volder visse problemer i forvejen, kan jeg forstå – men det afgørende er: Kan vi få at vide, om dette har været drøftet med miljøministeren? Har man foretaget vurderinger af de miljømæssige konsekvenser af denne afgiftsnedsættelse?

(Kort bemærkning).

Else Theill Sørensen (KF):

Først til fru Pia Gjellerup. Vedrørende præsentationen af finanslovsforlaget og forligsteksten mener jeg meget tydeligt at kunne erindre, at det allerførste punkt, der stod i forligsteksten, var, at man var enige om at fastholde regeringens finanslovsforslag med de deri indeholdte stramninger på 8 mia. kr., og at man derudover ville foretage nogle yderligere stramninger. Så kom der nogle specifikationer, men det er klart, at man ikke starter med at stå og specificere det, der allerede ligger i finanslovsforlaget, som er blevet fremsat for mange måneder siden.

Jeg tror, det var fru Pia Gjellerup, som også nævnte noget om stærk spiritus og om tobak, og spurgte, om der var lavet nogen aftaler. Men det eneste, jeg antydede i min ordførertale om netop de punkter, var faktisk, at en masse andre afgifter havde man undervejs lavet for at skaffe indtægter i statskassen, mens der åbenlyst var afgifter – eksempelvis på spiritus og på energi – som man også havde lavet af andre årsager, det kan være sundhedsmæssige eller miljømæssige.

Og så til hr. Leif Hermanns bemærkninger om biltrafikken og Brundtlandrapporten: Jeg kan med det samme sige, jeg er ikke vidende om, om miljøministeren har været konsulteret med hensyn til afgiftsnedsættelserne. Det må enten skatteministeren eller miljøministeren kunne svare på. Men der ligger jo i hvert fald en lille bitte smule miljöhensyn i, at man lempet afgifterne mest på den blyfri benzin.

Jeg vil også godt sige, at hvis man i EF bliver enige om af miljöhensyn at forhøje benzinafgifterne, så er der jo foreløbig et lille stykke vej, inden man når op til de danske. Og skulle man finde ud af at forhøje dem yderligere, så tror jeg da nok, vi vil være velvilligt indstillet over for at gå med længere op, når de andre EF-lande kommer med op.

Sågen er jo, at vi har ligget meget højere, og at vi kan ikke i Danmark løse alle verdens miljøproblemer.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Først fru Else Theill Sørensens bemærkning om, at finanslovaftalen begynder med – og det er ikke engang et punkt, det er selve indledningen – at den knytter sig til finanslovsforslaget, og den knytter sig til et i øvrigt temmelig ubekendt oplæg til forhandling mellem forligsparterne af 27. november.

Men derudover er der altså i aftaledagene dér fra 27. november og frem aftalt et eller andet antal lettelser, og dem redegør man meget grundigt for i det følgende. Men hvad der skal betales for disse, eller hvordan man skal betale for disse lettelser, fremgår overordentlig sporadisk. Og vi kan jo også se på lovforslagene, der bliver fremsat, at lettelsesforslagene kom lynhurtigt, hvorimod det er meget vanskeligt – meget vanskeligt – at få forslagene, der skal finansiere lettelserne, frem. Nogle af dem er faktisk ikke kommet endnu.

Så til grænsehandelsspørgsmålet. Det har været meget vigtigt for Socialdemokratiet i vores oplæg »Gang i 90'erne« at tage fat på en løsning af grænsehandelsspørgsmålet. Vi ville så sætte det i sammenhæng med, at vi også kunne bruge afgiftslettelserne i forhold til en stærk indkomspolitik.

Det gør man ikke fra regeringens side. Man ser snævert og kortsigtet på et afgiftsspørgsmål for 1990. Man har ikke nogen fast strategi for, hvad man vil gøre over for EF. Man vil i hvert fald ikke fortælle under lovforslagene, hvad det er, Danmark skal gøre i den situation for dels at kunne fastholde en række indtægter på finansloven, dels få en fornuftig grænsehandel og få nogle aftaler om denne med EF.

(Kort bemærkning).

Leif Hermann (SF):

Jeg vil godt sige tak til fru Else Theill Sørensen for svarene på de spørgsmål, jeg stillede.

Nu er jeg jo i den lykkelige situation, at miljøministeren er til stede her i salen, og ministre er her vel altid i embeds medfør. Så vil jeg gerne stille spørgsmålet til miljøministeren: Har miljøministeren haft lejlighed til at vurdere de miljømæssige konsekvenser af nedsættelsen af benzinafgiften?

Og så lad mig kort sige til fru Else Theill Sørensen: Undskyldningen med, at der er et godt stykke op til de danske miljøafgifter, forudsætter jo, at fru Else Theill Sørensen ved, hvad det er for ideer, EF-Kommissionen går og pusler med, og det ved fru Else Theill Sørensen intet om.

De forslag, som man overvejer i Bruxelles i øjeblikket, skal ses i nøje sammenhæng med en styrkelse af den kollektive trafik i Europa. Og så havde det jo klædt regeringen at vente, hvis det ikke var sådan, at man skulle dele milde gaver ud til Fremskridtspartiet her ved juletid, med den afgiftsharmonisering, som det, om jeg så må sige, skal blive til.

(Kort bemærkning).

Else Theill Sørensen (KF):

Den skal blive meget kort, og det er til fru Pia Gjellerups bemærkninger endnu en gang om, hvordan finansloftalen blev præsenteret. Fru Pia Gjellerup anfører, at der står, at det er finansloven, der ligger til grund sammen med et oplæg til forhandling, et i øvrigt temmelig ubekendt oplæg af den 27. november.

Jeg skal minde om, at det oplæg blev offentliggjort samtidig med finansloftalen, så hvis det havde interesseret nogen, var det muligt at sætte sig ind i, hvordan disse lettelser skulle finansieres.

Aage Frandsen (SF):

Selv om vi endnu ikke har fået en klaring af, hvad miljøministeren mener om disse afgifter, og hvad regeringen mener om afgifternes miljømæssige betydning, så er debatten jo ikke slut, og derfor vender vi forhåbentlig tilbage til det, når skatteministeren svarer, hvad det er, regeringen mener om disse ting set i miljømæssig sammenhæng.

Det, som er karakteristisk for denne pakke på fire forslag, er, at det for nogle af forslagernes vedkommende er et resultat af vores medlemskab af EF. Ikke sådan, at vi behøvede at gøre det, for det er nemlig også det karakteristiske, at vi godt selv kunne opretholde vores afgiftssystem, formelt, men måske også mere reelt, end forslagene her lægger op til.

Det er jo ikke givet, at EF-landene vil blive ved med at have det afgiftssystem, som de har i øjeblikket. Der er ting, der tyder på, at man i EF selv er klar over, at f.eks. energifgifterne, benzinafgifterne, er for lave, og derfor kunne det være, det ville være fornuftigt, at man ventede med at vurdere de danske afgifter, under hensyn til, hvad der sker i EF.

Vi ved rent faktisk, at afgifterne i Vesttyskland, hvis der kommer en anden regering, en socialdemokratisk-grøn regering eller en eller anden konstellation i den retning, under alle omstændigheder vil stige. Derfor må man spørge, når man siger, man gør det her bl.a. af hensyn til grænshandelen: Er det så egentlig et påskud til at gøre disse ting? Var det ikke, fordi Fremskridtspartiet på nuværende tidspunkt skulle have noget, og så skulle de have nogle afgiftslettelser, og så fik de benzinafgifter, uanset hvad det har af konsekvenser på andre områder?

Det andet, som afspejles i nogle af forslagene, er myterne og forestillingerne om, at grunden til, at der er prisforskelle f.eks. på hårde hvidevarer mellem Danmark og Vesttyskland, fortrinsvis eller alene skulle skyldes afgifterne. Det er jo ikke korrekt. Der er både den ene og den anden undersøgelse, der tydeligt viser, at avancerne i Danmark er langt højere end avancerne i Tyskland. Forbrugerbladet Tænk havde en undersøgelse her for nylig, som klart afspejler, at der på en række områder er tale om alt for store avancer i Danmark i forhold til Tyskland, og at det er avancerne, der giver prisforskellene på en række områder, og ikke afgifterne.

Selvfølgerlig spiller afgifterne også en rolle. Men det, man kan frygte, er, at hvis man sætter afgifterne ned, så stiger avancerne. Hvilken garanti er der for, at avancerne ikke tager så meget, at forbrugerne alligevel ikke får ret megen glæde af det? Det var jo forbrugerne, man havde tænkt sig skulle have julegaven.

[Aage Frandsen]

Benzinselskaberne har meddelt, at de ikke er sikre på, at priserne vil falde lige så meget, som afgifterne falder. Det kan de ikke garantere for. Så vi har allerede fået signal om, at vi må regne med, at avancerne også vil stige igen. Derfor må man sige, at når det drejer sig om de hårde hvidevarer, er det en myte, at det er afgifterne, der gør varerne dyre, og i stedet for er det avancerne, og når det drejer sig om benzin, må man frygte, at nu vil avancerne stige også på det område.

Det tredje, som er karakteristisk for denne pakke, er uansvarlighed. Og det er den regering, som taler så tit om ansvarlighed. Specielt den radikale del af regeringen har jo i hvert fald, inden den kom i regering, talt meget om økonomisk ansvarlighed. Det er uansvarligt økonomisk. Det er uansvarligt økologisk. Ud fra nogle miljømæssige og nogle energipolitiske betragtninger er det klart uansvarligt, og jeg venter med spænding på at få at vide, hvordan regeringen vurderer den side af det. Ved andre lejligheder taler man meget smukt om de betragtninger, som ligger i Brundtlandrapporten, men når det drejer sig om enkeltdele, så gør man det stik modsatte.

Jeg venter også spændt på, hvad De Radikale vil sige om den del af det. Det kan da ikke være radikal politik, at benzinpriserne skal falde, samtidig med at man forringer den kollektive trafik. Eller er det De Radikales politik? Det har det da vist ikke altid været.

Når vi ser på de enkelte forslag, kan jeg sige, at forslaget om at afskaffe sukkerafgiften afviser vi på det bestemteste ud fra den betragtning, at det sundhedsmæssigt ikke er nogen god idé at fjerne denne afgift.

Når det drejer sig om afgiften på disse forskellige forbrugsgoder, som nævnes, er der nogle småting, som vi vil betragte som rene kopskatter, som det er fornuftigt at få fjernet. Det gælder f.eks. afgiften på en æske tændstikker, afgiften på lightere og afgiften på noget så fornøjeligt som spillekort. Der synes vi det er fornuftigt at fjerne afgiften. Men når det drejer sig om de andre afgifter, frygter vi simpelt hen, at hvis man fjerner dem, vil avancerne bare stige, sådan at det ikke har den tilsigtede virkning. Desuden mener vi også, at det økonomisk betragtet er problematisk at fjerne disse afgifter.

Når det drejer sig om vægtafgiften, som foreslås forhøjet som konsekvens af, at benzinafgif-

ten foreslås sænket, har vi selv foreslået, at den skal forhøjes. Det, der er problemet ved denne forskydning fra benzinafgift til vægtafgift, er, at det jo er nogle bestemte bilister, det går ud over, nemlig de bilister, der har en bil og kører forholdsvis lidt. Det er dem, det går ud over. Det er en bestemt kategori, det er fortrinsvis dem med lavindkomster, det er typisk pensionister, og derfor er der en social skævhed i den omfordeling.

Når det endelig drejer sig om benzinafgifterne, vil vi klart afvise forslaget ikke blot ud fra økonomiske betragtninger, men først og fremmest selvfølgelig ud fra nogle miljømæssige betragtninger.

Vi vil også afvise det ud fra trafikpolitiske betragtninger. Man kan måske ligefrem se det her som et middel til at fremme muligheden for, at Storebæltsbroen senere hen kan blive mere rentabel – det kan jo være, at det kan hjælpe i den her retning, det går jo ikke for godt i forvejen – men vi vil afvise det, fordi det, samtidig med at regeringen rammer den kollektive trafik, simpelt hen efterhånden vil betyde en ødelæggelse af den kollektive trafik.

Der har man igen denne dobbelthed. På den ene side taler man utrolig smukt om den kollektive trafik, vi vedtager her i Folketinget dagsordener om den kollektive trafik og DSB, og samtidig gennemfører man ting, som betyder, at den kollektive trafik bliver ramt.

I den forbindelse er det jo sådan, at hvis man sammenholder prisudviklingen inden for den kollektive trafik og prisudviklingen inden for benzinpriser, så er det helt ulige forhold i dag i forhold til det, det har været tidligere. Hvis stigningen i benzinpriserne skulle have svaret til stigningen i priserne på den kollektive trafik, skulle benzinprisen i dag over en 10-årig periode have udviklet sig til omkring 10 kr. pr. liter, og nu sætter man den altså ned. Det vil simpelt hen gøre, at den kollektive trafik – og i denne forbindelse DSB – bliver meget ringe stillet konkurrencemæssigt. Man kan godt tale smukt om den kollektive trafik, men handlingerne betyder, at man klart må sige, at den kollektive trafik ikke kan klare sig. Og det er ikke, fordi den kollektive trafik ikke er god nok, men det er simpelt hen, fordi man gør den relativt dyrere, og man gør den private bilisme forholdsvis billigere.

[Aage Frandsen]

På den baggrund vil vi, når det drejer sig om to forslag, klart afvise dem, nemlig L 83 og L 87. Når det drejer sig om L 84 og L 85, ser vi, at der er ting i dem, man godt kunne bruge, men vi vil godt nøjere undersøge dem for at se dem i sammenhæng med, hvilke virkninger de har, og specielt hvad det vil betyde for avancerne inden for videooptagere og farvefjernsyn og hårde hvidevarer.

(Kort bemærkning).

Duetoft (CD):

Jeg synes, at hr. Aage Frandsen var lidt ulogisk i sit indlæg. SF plejer jo gerne at være ganske nervøs for, at Danmark skal følge EF, når vi skal føre politik. Nu argumenterer SF pludselig med, at vi da ikke skal gennemføre disse forslag i Danmark, fordi EF har nogle planer for området; så det må vi hellere vente på. Jeg synes ikke rigtig, at det er i overensstemmelse med den EF-politik, som SF plejer at føre.

Så vil jeg godt sige om dette med benzinen: Nu bliver det altså ikke billigt at køre i privatbil. Det bliver stadig væk noget med 5,50 kr. for 1 liter benzin, så jeg vil nu gerne se, hvor mange mennesker der bare kører ud i det blå for deres fornøjelses skyld, fordi vi sætter afgiften ned her.

Det, der vil ske, er selvfølgelig, at mennesker, der i dag langt oppe i Jylland kører til Tyskland og køber benzin, vil købe den benzin i Danmark. Men der er ingen, der skal komme og fortælle mig, at i hundredtusindvis af danskere finder ud af at drøne Danmark rundt hver eneste søndag, bare fordi benzinen bliver nedsat med denne her krone. Det er grænsehandelsproblemer.

Så vil jeg i øvrigt sige til hr. Aage Frandsen – og jeg ved godt, det er en anden diskussion, vi har haft den nogle gange, men jeg vil godt nævne det her i dag igen: Det er så uendelig let at stå og snakke kollektiv trafik, navnlig hvis man bor i Nordsjælland eller Roskilde Amt eller København eller sådan noget, men i det nordjyske og det vestjyske er det altså stadig væk et spørgsmål om, at kollektiv trafik ikke går fra hver enkelt lille flække til hver enkelt lille flække. Der er det nødvendigt for mennesker at køre deres egen bil for at kunne komme på arbejde, og derfor er den dér kollektiv trafik-diskussion over for privatbilismen uendelig skæv.

Endelig vil jeg sige, at jeg synes, at hr. Aage Frandsen undervurderer markedsmekanismen noget. At komme og forsøge at fortælle det høje Ting, at handlende langt oppe i Jylland ønsker at bibeholde grænsehandelen ved at sætte avancerne op, sådan at varerne er lige så dyre efter en afgiftsnedsættelse som før, er da at komme og sige, at de handlende i Jylland skulle være tåber.

Selvfølgelig er de da også interesseret i at få flyttet den handel, der i dag foregår i Flensborg og andre steder, op i Jylland. Så er det da klart, at de ikke sætter priserne lige så højt op, som afgifterne går ned, for de er da ikke helt idioter. Markedsmekanismen får selvfølgelig den virkning, at priserne bliver sat ned, fordi de handlende også er interesseret i, at handelen kommer her til landet.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Hr. Aage Frandsen fra Socialistisk Folkeparti havde meget travlt med at appellere til den radikale ansvarlighed, som han mente havde været større, da vi var uden for regeringen, end efter at vi er kommet i regering. Jeg kan kun sige, at for Det Radikale Venstre har det altid været vigtigt at vise ansvarlighed, og vi mener, at alle partierne i den nuværende regering er meget ansvarlige.

For os er det vigtigt, at vi tager hånd om grænsehandelsproblemerne, som også hr. Duetoft lige var inde på, og jeg er helt overbevist om, at der naturligvis ikke er nogen handlende, der vil sætte priserne op på samme måde, som man har sat afgifterne ned. Det ville dog være helt fuldstændig vanvittigt, det er der da ingen fornuftige handlende der ville gøre.

Der blev også appelleret lidt til vores miljømæssige syn på benzinafgifterne. Det vil jeg selvfølgelig komme tilbage til i min ordførertale, men jeg vil blot sige, at for benzinafgifternes vedkommende har vi udvist den samme ansvarlighed, som vi har gjort i de planer, som er fremlagt tidligere på året, og som ligger i de planer, som Socialdemokratiet har fremlagt – den ansvarlighed, der tilsikrer, at man på en eller anden måde sikrer en tilnærmelse til vores nærmeste nabolandes benzinprisniveau. Vi håber selvfølgelig, at der kommer en forhøjelse af benzinafgifterne dernede, så vi også får nærmet os fra den anden side.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Til hr. Duetoft: I spørgsmålet om EF siger vi, at uanset om EF siger det eller de ikke siger det, så vil vi gerne tage stilling ud fra vore egne synspunkter. Hr. Duetoft og andre har nok en tilbøjelighed til at mene, at når EF siger det, så er det rimeligt at følge det. Vi siger i det her tilfælde, at I, som plejer at tage hensyn til EF og argumentere ud fra EF-betragtninger og ud fra grænsehandelsbetragtninger, kunne da se på, om ikke der skete noget i EF, som ændrede forudsætningerne.

Jeg vil gerne understrege, at vi aldrig har argumenteret med, at det forslag er vi bare imod, fordi EF har sagt, at vi skal gøre det. Det er ikke det, vi argumenterer ud fra, og det tror jeg også hr. Duetoft ved. Vores holdning til de her spørgsmål er, at vi tager stilling fra sag til sag. Vi kan ikke lide EF, men hvis EF foreslår noget fornuftigt, så vil vi da ikke afvise det, tværtimod. Vi synes, det er glimrende, vi er allierede, også hvis det er EF.

EF har foreslået, at man sætter momsen på fødevarer ned. Jamen vi har da foreslået moms-nedsættelse på fødevarer i masser af år, altid har vi argumenteret for det. Hvorfor skulle vi så sige, at det er en dårlig idé, når EF siger det? Nej, slet ikke. Det er da kun godt, vi har allierede, også selv om det er nogle, vi normalt ikke betragter som allierede.

Men hensyn til den kollektive trafik er det da rigtigt, at der er dele af landet, hvor det ikke nytter at sige: I kan bare bruge den kollektive trafik. Mit hjemsted er ikke Nordsjælland eller Københavnsområdet. Det er rent faktisk ude på landet, og jeg bruger den kollektive trafik, og jeg er glad ved at bruge den kollektive trafik.

Men jeg er da ked af, hvis dette betyder, at der er flere mennesker – og det er det, det drejer sig om – der bruger deres private bil frem og tilbage, så vi er færre, der bruger den kollektive trafik, så den kollektive trafik er nødt til at indskrænke. Det er den risiko, der er til stede. Samtidig sker der det, at man inden for DSB eller i amterne, hvor man har den kollektive trafik, ikke har råd til så god en service, og så bliver der en ulige balance. Det er det, der er pointen i det.

Med hensyn til avancerne tror jeg ikke, hr. Duetoft kan være ubekendt med, at der er lavet mange undersøgelser, der viser, at når det dre-

jer sig om radioer, fjernsyn, videooptagere og hårde hvidevarer, så er avancerne i Danmark høje. Det tror jeg ikke hr. Duetoft kan være ubekendt med. Hr. Duetoft ser ud, som om han ikke kender dem. Jeg skal sørge for, at vi i Skat-teudvalget får disse papirer til rådighed.

Til allersidst vil jeg til fru Elisabeth Arnold sige, at vi synes, at ansvarlighed går både på det økonomiske og på det økologiske. Og jeg mener, at den samlede pakke er uansvarlig både økonomisk og økologisk.

(Kort bemærkning).

Else Theill Sørensen (KF):

Jeg synes, jeg vil berolige hr. Aage Frandsen på det punkt, der hedder, at butikkerne i Danmark nok blot sætter avancen op, sådan at forbrugerne ikke får glæde af afgiftsnedsættelsen.

Vi har jo prøvet at sætte afgifterne ned for et års tid siden, og jeg går ud fra, at hr. Aage Frandsen er bekendt med, hvad der da skete med forbrugerpriserne. Der er fra Monopoltilsynet kommet en opgørelse over, hvad der faktisk skete, og jeg kan derfra nævne, at på video-båndoptagere var afgiftsnedsættelsen 1.678 kr., men den gennemsnitlige prisnedsættelse 2.573 kr. På farve-tv over 25 tommer var afgiftsnedsættelsen 671 kr. Den gennemsnitlige prisnedsættelse var 1.018 kr. I forbindelse med undersøgelsen skriver Monopoltilsynet:

»Det fremgår således af undersøgelsen, at forretningerne har ladet afgiftsnedsættelsen gå videre til forbrugerne.«

Hvorfor skulle det så gå så meget anderledes denne gang?

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Jeg har ikke sagt, at hele afgiftsnedsættelsen vil blive opslugt af avancementer – overhovedet ikke. Jeg har sagt to ting: At oliebranchen selv har udtalt, at de ikke garanterer for, at priserne sættes tilsvarende ned som afgifterne. Det har de selv sagt, og det kunne da være, det passede.

Det andet, jeg har sagt, er, at når vi ser på avance i øvrigt inden for radioer, fjernsyn, videooptagere, har vi den ene undersøgelse efter den anden, der påviser – senest i forbrugerbladet Tænk – at avancen i Danmark er højere end i andre lande.

[Aage Frandsen]

Det ændrer ikke ved, at selvfølgelig har det en virkning: Hvis man sætter afgifterne meget ned, så går priserne da også noget ned. Jeg siger bare, at hele prisforskellen i Danmark og i Tyskland ikke skyldes afgifter; det er også avancer.

(Kort bemærkning).

Duetoft (CD):

Det er bare, fordi jeg synes, forvirringen breder sig. Jeg vil gerne spørge hr. Aage Frandsen, om det ikke er hovedformålet med det her – det må det vel også være for SF – at vi trækker handel, der i dag foregår uden for landets grænser, hjem. Det er ikke en diskussion om, hvem der tjener hvad og hvornår. Det er et spørgsmål om, at vi får klaret det således, at grænshandelen forsvinder.

Jeg synes ikke, at SF skal have chancen for at pakke den diskussion ind i en eller anden vidtløftig diskussion om, hvorvidt avancerne nu er det ene eller det andet eller det tredje. Hovedformålet må være, set fra Folketingets side, for vi blander os jo ikke i avancer generelt, at vi får trukket handel, der foregår uden for landets grænser, hjem til Danmark, og det opnår man ved de her forslag.

Formanden:

Vi nærmer os afslutningen på denne byge af korte bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Else Theill Sørensen (KF):

Jeg vil godt lige gentage og tydeliggøre de tal, jeg læste op fra tabellen før, når hr. Aage Frandsen nu siger, at han da ikke har sagt, at hele afgiftslettelsen vil blive slugt af avancer. Nej, det er der ikke noget der tyder på. Jeg gentager lige tallene:

Afgiftsnedsettelsen på videooptagere var 1.678 kr. Den gennemsnitlige prisnedsettelse var 2.573 kr., altså knap 900 kr. mere. På farvetv over 25 tommer var afgiftsnedsettelsen 671 kr. og den gennemsnitlige prisnedsettelse 1.018 kr., væsentligt mere end afgiftsnedsettelsen.

Og så vil jeg godt til bemærkningen om, at benzinselskaberne har sagt, at de ikke kan garantere, at der bliver en sådan prisnedsettelse, sige: Nej, det ville da også være besynderligt,

hvis de skulle garantere det. Benzinpriser og oliepriser svinger jo hele tiden ude i verden, men det bidrag, der kommer fra nedsættelsen af afgifterne, tror jeg på at forbrugerne får glæde af.

Formanden:

Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.

Mødet udsat kl. 12.08

Mødet genoptaget kl. 13.00

Forhandlingen genoptoges.

Skrumsager Skau (V):

For lige at rekapitulere, hvor vi er henne, vil jeg sige, at vi er ved at diskutere ophævelse af en række afgifter, som medfører en alt for stor uønsket grænsehandel. Og det er især de grænsefølsomme varer, vi gerne vil have reduceret afgifterne på. Vi reducerer også afgifterne på andre varer, som ikke er grænsehandelsfølsomme, men som administrativt er besværlige, og hvor afgifterne er meget små. Det gælder bl.a. tændstikker og lightere.

De grænsehandelsfølsomme varer, vi taler om her, er sukker, elektriske artikler og især benzin, som jo har virket som noget af et trækplaster i grænsehandelen.

Venstre er tilfreds med de forslag, som ligger. Det vil være et nyt skridt hen imod tilpasning til EF's indre marked. Det synes vi er en god idé. Tidligere brugte vi jo afgiftsforhøjelser her i Folketinget til at sikre, at det ikke gik for hårdt ud over vores betalingsbalance, når vores indkomster steg for meget, hvilket skabte ny inflation, altså en bevidstløs kædereaktion, fordi vi ikke var i stand til at holde vores indkomstpolitik nede på et rimeligt niveau, således at man så sig nødsaget til at få skrabet nogle af pengene ind i statskassen, så vi kunne holde en nogenlunde stabil økonomisk udvikling.

Det medførte jo inflation, og det har også medført de mange devalueringer, som den danske krone har været ude for.

Udviklingen er vendt. Nu ved vi alle sammen, at vi er en del af EF, og at vi skal tilnærme vores afgifter, vores skattesatser, ikke for EF's skyld, men sandelig for vores egen skyld. Det

[Skrumsager Skau]

betyder selvfølgelig også, at vi i fremtiden bliver nødt til – det vil vi også gerne fra Venstres side – at føre en fornuftig økonomisk politik, som vil medvirke til, at vi får løst vores økonomiske problemer og får rettet vores samfund op til gavn for os alle sammen.

Socialdemokratiet er også opmærksom på det i deres forslag »Gang i 90'erne« og også i andre forslag, de har været fremme med. Socialdemokratiet siger jo også en hel del om de problemer, grænsehandelen medfører, og de foreslår, at afgifterne på de følsomme grænsehandelsvarer skal lettes med 8,7 mia. kr. Det, vi her ser fra regeringen, er jo et lille beløb i forhold til det. Det drejer sig kun om 600 mio. kr. Men selvfølgelig har vi hørt helt andre synspunkter fra Socialdemokratiet i dag end det, der ligger i deres forslag »Gang i 90'erne«.

Vedrørende benzin har jeg lige et par ord. Som sagt virker forskellen i benzinprisen imellem Tyskland og Danmark især som et trækplaster. Det får mange folk til at køre helt oppe fra Århusområdet og ned til grænsen, og det medfører i allerhøjeste grad et overforbrug. Det medfører også forurening, som hr. Aage Frandsen har talt en hel del om.

Vi er sikre på, at når vi nu ændrer disse benzinafgifter, så vil vi få et øget benzinsalg i Danmark. Det er ganske klart. Men vi får ikke en større mængde kørsel i Danmark. Det er næsten lige så sikkert. Vi bliver fri for at køre ned over grænsen, vi bliver fri for at se de oceaner af mennesker, der marcherer – på hjul selvfølgelig – over grænsen for at købe benzin, men også mange af de andre grænsehandelsfølsomme varer.

Det her vil bevirke, at vi får ændret vores måde at være på, og det synes jeg er en fordel. Og vi får jo, når det drejer sig om benzin, som det har været sagt, pengene ind ved en forhøjelse af vægtafgifterne.

Så vi støtter disse forslag. Især for vores egen skyld, altså for Danmarks egen skyld, og især for de handlendes i det sydjyske område. Handelen kommer tilbage. Især for beskæftigelsen. Det vil jo give masser af arbejdspladser. Især for miljøet, som jeg har nævnt tidligere. Og især for den samlede danske økonomi.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Jeg kan forstå, at hr. Skrumsager Skau i sit

historiske tilbageblik kunne finde en sammenhæng mellem afgifter og indkomstpolitik. Men jeg kan forstå på regeringens forslag, som hr. Skrumsager Skau støtter, at dér ser man bort fra den mulighed at koble indkomstpolitik og afgifter sammen.

Det leder mig så til at spørge hr. Skrumsager Skau, om han nogen sinde har gjort sig den ulejlighed at læse »Gang i 90'erne«, og om han har gjort sig den ulejlighed – jeg skal kun spørge om det ene beslutningsforslag, der er udmøntningen af »Gang i 90'erne« – at læse beslutningsforslag nr. B 13, som har været til behandling her i Folketinget. For så ville han vide, hvad det er, Socialdemokratiet ønsker, nemlig at bruge takst- og afgifts- og skattesænkninger betydelig mere konsekvent, betydelig mere langsigtet, i en samlet strategi, der inddrager indkomstpolitikken og grænsehandelsproblematikken i forhold til EF.

Det, regeringen gør her med støtte fra Fremskridtspartiet, er udelukkende at lave en afgifts-sænkning på nogle tilfældigt udvalgte varer, uden at man sikrer sig nogen form for sammenhæng med indkomstpolitikken, uden at sikre sig nogen form for strategi i forhold til EF.

Det er det, der er det kortsigtede og det ufatteligt ubehagelige ved at se forslag fra en regering, som ellers skulle have som opgave at lede det danske samfund. Nu leder man det danske samfund i en dårlig retning, i en usund økonomisk retning.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Jeg er ikke uenig med hr. Skrumsager Skau i, at naturligvis vil grænsehandelen på grund af benzinafgiftens nedsættelse falde, og det vil betyde, at der bliver mindre trafik ned over grænsen. Men er hr. Skrumsager Skau ikke enig i, at en nedsættelse af benzinpriserne også vil betyde, at biltrafikken i Danmark stiger, og at en del mennesker flytter deres transport fra den kollektive trafik over til privatbilismen? Det er ikke alle danskere, der bor i nærheden af grænsen. Vil hr. Skrumsager Skau ikke regne med, at f.eks. i hovedstadsområdet vil privatbilismen stige på grund af, at benzinpriserne falder?

(Kort bemærkning).

Skrumsager Skau (V):

[Skrumsager Skau]

Til fru Pia Gjellerup, som er meget optaget af indkomstpolitikken: Jamen det er jo dejligt at høre disse synspunkter fra Socialdemokratiet udtalt så tydeligt her fra talerstolen. Det er rart, fordi det, vi gør her, er, at vi selvfølgelig lægger op til en stram indkomstpolitik. Her er det arbejdsmarkedets parter, som får nogle meldinger, som skal sikre, at vi forbedrer vores konkurrenceevne og får en øget beskæftigelse. Deri ligger vores indkomstpolitik, og jeg går ud fra, at Socialdemokratiet fortsat mener, at løn- og arbejdsforhold skal aftales af arbejdsmarkedets parter og ikke her i Folketinget.

Desuden er den række af varer, vi har taget med, ikke tilfældigt valgt. Det er i højeste grad et velgennemtænkt valg af varegrupper.

Hr. Aage Frandsen spørger, om det ikke vil medføre øget bilkørsel i Danmark. Det kan man jo have sine formodninger om, men denne mindre nedsættelse tror jeg ikke vil øge transporten med biler i Danmark. Og jeg er heller ikke bange for, at vi vil se, at man forlader den kollektive trafik til fordel for biler, for der er stadig væk en kæmpeforskel på at købe og investere i en bil og at køre med de offentlige transportmidler. Vi kan jo se, at i Københavnsområdet, hvor vi har mange kollektive trafikmidler, som vi over skatterne giver meget store tilskud til, bliver de brugt i en vis grad, men jo ikke alene. Bilerne har vi brug for, og i allerhøjeste grad i de tyndtbefolkede områder.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Jeg kan lidt overrasket konstatere, at hr. Skrumsager Skau i dag har opdaget, at Socialdemokratiet er optaget af at gennemføre en forhandlet indkomstpolitik. Det bekræfter nogle af de formodninger, som har præget Socialdemokraterne siden sammenbruddet af forhandlingerne med regeringen i oktober måned: Regeringen har ikke været optaget af at indgå en bred aftale i Folketinget med Socialdemokratiet for et fremtidigt Danmark. Ellers måtte man nemlig have formodet, at et af regeringspartierne, Venstres finanspolitiske og skattepolitiske ordfører, hr. Skrumsager Skau, havde læst Socialdemokratiets oplæg, som da vist også blev berørt under disse forhandlinger. Hvis man havde haft vilje til at indgå en aftale med Socialdemokratiet, så havde man nok interesseret sig for, hvad Socialdemokratiet mødte frem

med til disse forhandlinger. Men hr. Skrumsager Skau er altså overrasket i dag, og nu skriver vi december.

Noget andet er så spørgsmålet om indkomstpolitikken, og hvem der fastlægger den. Ja, indkomstpolitikken fastlægges i Folketinget i et samarbejde med arbejdsmarkedets parter. Indkomsterne aftales på arbejdsmarkedet, men vi har jo også set denne regering deltage i trepartsforhandlinger, netop med henblik på at skabe et grundlag for at gennemføre en indkomstpolitik.

Men vi kan altså konstatere, at også de forhandlinger har regeringen deltaget i på skrømt uden at ville opnå resultater for det danske samfund.

(Kort bemærkning).

Skrumsager Skau (V):

Ja, man behøver vist ikke at diskutere, hvem der har forhandlet på skrømt om disse forhold. Det ligger helt klart, at det var Socialdemokratiet, der gik fra bordet. Regeringen havde inviteret Socialdemokratiet og også andre partier til at forhandle. Vi har haft gang i trepartsforhandlingerne.

Socialdemokratiet gik fra bordet, og det kan vi ikke gøre noget ved. Arbejderbevægelsen har også forladt trepartsforhandlingerne. Det kan vi ikke gøre noget ved. Men vi fortsætter selvfølgelig vores arbejde så godt, som vi nu kan, og jeg synes, at det resultat, vi sidder med her, er godt.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Når forhandlingerne brød sammen den 17. oktober 1989, så skyldtes det bl.a., at Socialdemokratiet læste regeringens oplæg. Det blev nævnt som et ultimatum over for de socialdemokratiske forhandlere, og da de havde gjort sig den ulejlighed at læse det, så de, at det ikke var et acceptabelt ultimatum.

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

Hr. Skrumsager Skau har ordet for en kort bemærkning, og så går vi til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Skrumsager Skau (V):

[Skrumsager Skau]

Det var ikke et ultimatum, og det ved Socialdemokratiet også godt.

Pia Dahl (FP):

Så vidt jeg er orienteret, er det ikke finanslovdebatten, vi har i dag, men en debat om lovforslag nr. L 83, L 84, L 85 og L 87, så dem vil jeg holde mig til og tale en lille bitte smule om.

Fremskridtspartiet er bestemt ikke utilfreds med de små skridt, der med disse forslag er lagt op til at tage med hensyn til at lempe afgifter i grænsehandelsøjemed. Det er små skridt i den rigtige retning. Det gælder i hvert fald for lovforslag nr. L 83, L 84 og L 87.

Jeg skal ikke gå i detaljer, men blot oplyse, at vi tilslutter os forslagene. Jeg skal dog ikke fra Fremskridtspartiets side lægge skjul på, at det, at lovforslag nr. L 85 om forhøjelse af vægtafgiften nu ikke længere lyder på de oprindelige 80 pct.s forhøjelse, men kun på 55 pct., er vi ganske udmærket tilfredse med. Ikke desto mindre opgiver vi ikke arbejdet med at få denne procent yderligere nedsat. Det er klart for enhver – det bør det i hvert fald være – at det ikke er fremskridtspolitik, hvis specielt pensionister, som måske kører ganske lidt, skal pålægges større udgifter, end de i øjeblikket har ved at holde bil.

Som sagt tilslutter vi os forslagene.

Elisabeth Arnold (RV):

Med glæde, overraskelse og forundring lytter man til den foregående ordførers lovsyngelse af disse afgiftsforslag, især forslaget vedrørende vægtafgifter. Jeg hørte fru Pia Dahl sige, at Fremskridtspartiet var tilfreds med, at vægtafgiften kun steg med 55 pct. Nu har Fremskridtspartiet taget et meget afgørende og et meget farligt skridt ud på ansvarlighedens vej, og det ønsker jeg fru Pia Dahl tillykke med. Jeg håber, hun må fortsætte i samme stil.

Disse afgiftsforslag er en afspilning af den melodi, der har kørt stort set hele 1988. Der har været ønsket afgiftsnedsættelser for de såkaldt grænsehandelsfølsomme varer, dvs. ting, folk køber, fordi de er billigere i Tyskland. Det er stort set det, det drejer sig om, og det er i dette tilfælde blevet udmøntet i, at afgiften på sukker, videooptagere, farve-tv, vaskemaskiner, tændstikker, spillekort og andre interessante ting skal fjernes, og endvidere nedsættes benzinafgiften.

Det har stået i regeringens oprindelige plan, det har stået i regeringens andet, tredje og fjerde udspil, det har stået i Socialdemokratiets »Gang i 90'erne«, som jeg har gjort mig den umage at læse, fru Pia Gjellerup. Der stod også andre interessante ting f.eks. om konsumis, te, kaffe og mineralvand, som også skulle have afgiftsnedsættelser. Den nødvendighed af afgiftsnedsættelser, som har bestået i de sidste par år, består fortsat, selv om to forhandlingsdelegationer tilfældigvis ikke kan blive enige om at gennemføre de ting, som de i grunden er enige om. Derfor må man nu gennemføre afgiftslettelserne på den måde, man nu kan, og det er lykkedes at få flertal for at fjerne sukkerafgiften og for at få nedsat afgiften på de forskellige andre varer.

Samtidig har vi følt, det var rimeligt at indføre en stigning i vægtafgiften, så effekten på trafikken og på miljøet blev nogenlunde ansvarlig. Det er jo ikke sådan, at man helt kan overse et krav for at få en effekt et andet sted. Når vi ser på benzinafgiften, er vi derfor nødt til at se på både grænsehandelstrafikken, som ikke forsvinder, hvis vi ikke rører ved benzinafgiften, og på vægtafgiften, så folk i det hele taget kører mindre.

I forbindelse med grænsehandelsvarerne vil jeg sige, at dette er et godt signal til handelen, der mange gange har beklaget sig over de høje afgifter, der har medført, at dens forretningsgrundlag forsvinder. Derfor er det et godt signal til handelen, at vi nu fjerner disse afgifter. Den må så se at få genetableret den handel, den siger den er blevet berøvet på grund af regeringens afgiftspolitik.

Men dette er også en advarsel til handelen. Jeg vil give hr. Aage Frandsen fra SF fuldstændig ret i, at det tidligere har vist sig, når man har nedsat afgifter, at det slet ikke var afgifterne, der var problemet. Det var avanceforskellene, og det har folk godt kunnet finde ud af, så der har stadig væk været en fordel ved at tage fra Danmark til Tyskland og købe visse varer. Det er så op til handelen at finde ud af, hvordan de vil klare det problem. Nu har de ikke længere Folketingets afgiftspolitik at skyde skylden på, hvis det ikke går dem rigtig godt.

Om samspillet mellem benzinafgift og vægtafgift og indflydelsen på forskellige typer trafikanter må vi sige, at det ikke rigtig er til at gennemskue, hvem der vil få mest eller mindst glæ-

[Elisabeth Arnold]

de af det. Givet er det, at hvis man kører mange kilometer i en lille bil, bliver det billigere, og de, der kører mange kilometer i en lille bil, kan altså være alt fra skolelærere til småbørnsfamilier og til pensionister, der har meget fritid osv. Givet er det, at det bliver dyrere, når man har en stor bil og kører færre kilometer. Hvis man som pensionisterne har en bil, som står stille i garagen det meste af tiden, forurener den dog i det mindste ikke i den tid, den står inde i garagen, og det synes vi trods alt er udmærket.

Det er nødvendige forslag. Det er forslag, som også »Gang i 90'erne« har med, og de er både ansvarlige og forsvarlige. Vi støtter dem alle sammen.

(Kort bemærkning).

Pia Dahl (FP):

Jeg føler mig foranlediget til ganske kort at understrege, at Fremskridtspartiet ikke har rost forslaget om forhøjelse af vægtafgiften. Jeg har sagt, det er bedre, at vi får en forhøjelse på 55 pct. end på 80 pct., og vi er da stolte over, at det er tilfældet, men jeg understregede også, at vi vil arbejde for at få stigningen sat ned. Det var bare til den radikale ordfører.

Bente Juncker (CD):

Centrum-Demokraterne kan stemme for alle de afgiftslettelser, der ligger i forslagene. Vi tager forbehold med hensyn til vægtafgiften. Vi mener, det er helt unødvendigt med en forhøjelse af den, og vi kan ikke acceptere, at de mennesker, der bruger den kollektive transport til arbejde og kun bruger deres bil meget lidt, får en ekstra udgift.

Jeg tror, at for at få glæde af denne form for benzinindtægt og for at få vægtafgiften drevet ned på et rimeligt niveau skal man køre omkring 8.000–10.000 km, og det er der altså ikke mange der gør her i landet.

Men altså ja til afgiftslettelserne og et forbehold: vi undlader at stemme til vægtafgiften.

Kofod-Svendsen (KRF):

Der er bred enighed i dette Ting om, at der eksisterer et grænsehandelsproblem. Læser man Planen og »Gang i 90'erne«, er der ganske stor enighed mellem de to historiske dokumenter, hvis man kan betegne dem sådan. Begge erkender, at der er et grænsehandelsproblem. De

instrumenter, man vil tage i anvendelse, er faktisk også ret ens. Både Planen og »Gang i 90'erne« er enige om at sætte benzinafgiften ned. Man gik lidt længere, end det har været økonomisk muligt, eller sagt anderledes, man skulle have sat vægtafgiften yderligere op. Jeg synes, at denne balance, hvor man sætter benzinafgiften knap så meget ned og ikke vægtafgiften op med 80 pct., men nøjes med en 55 pct.s forhøjelse, alt taget i betragtning er rimeligere.

Hvis vi havde foretaget den store forhøjelse, skulle man vel have kørt ca. 15.000 km, før det var neutralt. Nu skal man måske køre ca. 9.000 km alt afhængigt af biltype osv. Men de, der er sparsommelige og kører lidt, får en bedre behandling ved denne kombination end det, både Planen og Socialdemokratiet lagde op til, og det hilser vi velkommen. Det kan vi da også gøre, da vi på linje med Fremskridtspartiet har arbejdet for, at vægtafgiften ikke kommer til at stige for meget.

Der er nogle varer, som må afgiftslettes. Sammenholder man det, der ligger her på bordet, med det, Socialdemokratiet præsenterede os for i »Gang i 90'erne«, er dette mere ansvarligt ud fra en sundhedspolitisk betragtning, for her er ikke noget med, at øllet eller vinen skal blive billigere, sådan som Socialdemokratiet leflede for det i »Gang i 90'erne«. Der er heller ikke den luksusnedsættelse på parfumen, som Socialdemokratiet lagde op til. Dette er socialt og sundhedsmæssigt mere rimeligt end »Gang i 90'erne«.

Men hovedsigtet, at der må ske en løsning af grænsehandelsproblemet, er der bred enighed om. Når dette så har fået en mere sundhedsmæssig og social udformning end »Gang i 90'erne«, hilser vi naturligvis dette velkommen som en forbedring. Men det er en løsning af et problem, der er generel erkendelse af skal løses.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Jeg gjorde mig meget umage for i mit første indlæg at præsentere Socialdemokratiets synspunkter og skitserede, at de ikke kunne ses i sammenhæng med de forslag, regeringen har fremsat, fordi regeringens forslag ikke indeholder nogen skelen til andre sammenhænge end en grænsehandelssammenhæng.

[Pia Gjellerup]

Vi er enige i, at grænsehandelen er et problem, men den er ikke et problem, som vi skal se fuldstændig isoleret fra alle de andre problemer, som vi faktisk kunne være med til at løse, hvis vi også foretog takstnedsættelser og afgiftsnedsættelser i den kollektive trafik. Det tror jeg hr. Kofod-Svendsen elegant glemte at der også stod noget om i »Gang i 90'erne«. Så kunne vi få lavere trafikomkostninger, men fastholde eller endog forbedre konkurrencesituationen en lille smule for den kollektive trafik. Dermed havde vi altså en miljøsynsvinkel, som regeringen fuldstændig ser bort fra.

Jeg har brugt en del tid i dagens løb på at skitsere den sammenhæng, vi ønskede mellem indkomstpolitikken og opsparingspolitikken. Det er også noget af det, som regeringen ser fuldstændig bort fra, og det giver os det indtryk, at man ikke er optaget af at løse andre problemer end grænsehandelsproblemer.

Hr. Kofod-Svendsen nævnte, at vi i »Gang i 90'erne« skulle lefle for afgiftssænkninger på eksempelvis øl. Vi lefler ikke, men vi bemærker afgiftssænkninger på øl, fordi det har meget stor grænsehandelsbetydning. Jeg synes ikke, man kan skille det ad. Vi mener, det allervæsentligste er den stærke spiritus og tobakken, og vi vil bruge de andre afgifter i en strategi i forholdet til EF.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Hr. Kofod-Svendsen gjorde sig, som fru Pia Gjellerup også var inde på lige for et øjeblik siden, skyldig i den misforståelse, at det alt sammen så ens ud, fordi der stod nogle ens ord i forskellige dokumenter.

Det, som er det uansvarlige, det perspektivløse kan man vel sige, ved det, hr. Kofod-Svendsen har ladet sig lokke ind i, er, at man gennemfører nogle – bevarer – nødvendige afgiftslettelser af grænsehandelen uden nogen form for sammenhæng med resten af økonomien, som fru Pia Gjellerup også var inde på. Man gør det uden at sørge for, at der er en kobling til en stram indkomstpolitik og til en stigende opsparing, så man er sikker på, at vi får løst vore to problemer, nemlig at standse gældsætningen og undgå, at valuta og arbejdspladser vandrer ud af Danmark, fordi vi har nogle afgifter, der på nogle områder er for høje i forhold til omverdenen.

Det, der er så perspektivløst, er, at man nu brænder disse penge af og giver nogle signaler til befolkningen om, at der er plads til en forbrugsudvidelse, og så står man og mangler lige præcis de instrumenter, når man forhåbentlig snart skal lave en aftale om en mere langsigtet økonomisk politik, hvor man vil bede befolkningen og arbejdsmarkedets organisationer medvirke til en tilbageholdende lønudvikling og til en stigende opsparing.

Derfor kan det ærgre mig, at man laver noget, som er uden sammenhæng med alt muligt andet, men det kan også ærgre mig, at hr. Kofod-Svendsen synes, at det er rimeligt at harcelere over nogle af de afgiftslettelser, vi har foreslået på eksempelvis øl og vin. Det er ikke særlig sandsynligt, hr. Kofod-Svendsen, at en prisnedsættelse på øl på 1 kr. pr. stk. og på vin på 6 kr. pr. flaske fører til, at forbruget af de varer vil eksplodere i Danmark, men det, man kunne håbe på, var, at nogle af flaskerne blev købt på denne side af grænsen.

(Kort bemærkning).

Else Theill Sørensen (KF):

Nu skal vi selvfølgelig passe på, vi ikke kommer til at tale om alle de afgifter, der ikke bliver lettet, men jeg kan ikke lade være med lige at kommentere hr. Kofod-Svendsens bemærkning om parfumeafgifter som afgifter på luksusvarer.

Jeg gik forleden en tur og fik anledning til at gå ind i en butik og tage en æske Niveacreme i hånden. På sådan en æske Niveacreme til knap 50 kr. er der faktisk 17 kr. i afgift og moms af afgiften. Nu kan man selvfølgelig diskutere, hvad der er luksus, men at den slags og f.eks. babybalsam skulle være udpræget luksus, er i hvert fald ikke min opfattelse.

(Kort bemærkning).

Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg er glad for, at fru Pia Gjellerup nævnte miljøspørgsmålet, for det giver mig anledning til at bemærke, at vi netop har anlagt miljøvinklen, idet den blyfri benzin bliver nedsat mere end den blyholdige. Så det er da rigtigt, at der er en miljøvinkel, det skal jeg da gerne minde fru Pia Gjellerup om.

Jeg vil sige til hr. Lykketoft, at jeg aldrig har sagt, at denne finanslov skal stå alene. Jeg hå-

[Kofod-Svendsen]

ber da så sandelig, at vi i løbet af foråret får nogle konstruktive drøftelser mellem de partier, der står bag det gældende skatteforlig.

Jeg er enig i, at der er brug for stigende opsparring, og jeg er enig i, at der er brug for en stram indkomstpoltik, men vi føler os lidt uskyldige i, at regeringen og Socialdemokratiet ikke kunne forliges. Vi har hørt skiftende forklaringer, og jeg skal ikke fælde dom om, hvem der er mest skyldig. Vi konstaterer, at man ikke kunne enes om det, som var nødvendigt.

Vi hører altså ikke til dem, der placerer sig på sidelinjen og siger, at det er da trist, at der nu ikke kan laves noget i Danmark. Vi går i gang med at løse nogle af de opgaver, der skal løses, og det skulle altså grænsehandelsproblemet, bl.a. også af hensyn til det indre marked. Der er taget nogle perspektivrige skridt, men der skal så sandelig tages flere, og vi vil meget gerne vandre hånd i hånd også med Socialdemokratiet.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Det skal blive en meget kort bemærkning. Jeg forstår, at hr. Kofod-Svendsen var enig i den sammenhæng, som jeg også gav udtryk for man burde se disse ting i. Han var enig i, hvad der var det rigtige at gøre.

Jeg forstår, at hr. Kofod-Svendsens behov for aktivitet er så stort, at hvis han ikke kan få lov til at gøre noget rigtigt, gør han gerne noget forkert.

(Kort bemærkning).

Kofod-Svendsen (KRF):

Hvis man skal gøre 150 rigtige ting og kun kan gøre de 50, er det bedre at gøre de 50 frem for ingenting at gøre.

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Socialisterne er gået i chok, og forklaringen er den enkle, at de i så mange år har vænnet sig til den tankegang, at udviklingen kun kan gå én vej, nemlig i retning af stadig flere og stadig højere afgifter. I dag behandler vi faktisk forslag om at ophæve og udslette 8 afgifter fra jordens overflade, og det må selvfølgelig få socialisterne til at gå i chok, at udviklingen kan gå i den retning.

Stærkest synes det at have præget hr. Aage Frandsen, som stillede det spørgsmål, om vi nu behøver at gøre det her. Hr. Aage Frandsen drog EF ind i billedet og sagde, at EF ikke tvinger Danmark. Danmark kan gå enegang. Danmark kan bestemme selv.

Jeg må medgive, at hr. Aage Frandsen har ret ud fra et rent formelt og juridisk synspunkt. Danmark kan selv bestemme, hvilken skatte- og afgiftspolitik der skal føres. Men hr. Aage Frandsen har inderlig uret, hvis vi bevæger os væk fra det formelt juridiske og over i den praktiske virkelighed, for den praktiske virkelighed er, at der foregår fri passage over grænserne, og der vil i de kommende år foregå en stadig mere uhindret passage over landegrænserne. Hr. Aage Frandsen har øjensynlig den opfattelse, at vi i billedlig forstand kan skærme Danmark med en mur, der kan beskytte os imod alt det onde udefra.

Jeg nærer stor respekt for hr. Aage Frandsen, men jeg må sige, at hr. Aage Frandsen synes mig at repræsentere et stykke socialisme fra før Berlinmurens fald. Det er ikke realistisk politik at tro, at vi kan føre en skatte- og afgiftspolitik, der er fuldstændig uafhængig af, hvilken struktur der gælder i omverdenen.

Hr. Aage Frandsen var også inde på spørgsmålet om prisvirkningen af disse afgiftssænkninger. Først jamrede hr. Aage Frandsen over de skadelige samfundsøkonomiske virkninger, der var, fordi afgiftssænkningerne ville føre til et stærkt øget forbrug, og ikke så snart havde hr. Aage Frandsen fastslået det, før han sagde, at priserne slet ikke ville falde, for der bliver bare så meget højere avancer.

Jeg ved ikke, hvordan de to synspunkter kan harmonere. Hr. Aage Frandsen mener, at forbruget stiger på grund af afgiftssænkningerne, til trods for at priserne efter hr. Aage Frandsens udsagn ikke falder, fordi avancerne går op. Der er selvfølgelig ingen sammenhæng i synspunktet, og forklaringen er selvsagt, at hr. Aage Frandsen ikke har ret. Det har allerede været draget ind i debatten, at Monopoltilsynet i forbindelse med afgiftslempelserne i januar foretog en undersøgelse i foråret, som viste, at de afgiftslettelser, der dengang blev foretaget, slog fuldt igennem.

Fru Pia Gjellerup var heller ikke upåvirket af den nyorientering i skatte- og afgiftspolitikken, som vi her behandler. Fru Pia Gjellerup sagde,

[Skatteministeren]

at regeringen mangler vilje eller evne til at se flere elementer i sammenhæng, og føjede til, at regeringen bare havde taget en række tilfældigt udvalgte varer og havde sænket afgifterne på dem uden sammenhæng med indkomspolitikken. Fru Pia Gjellerup sagde noget i retning af, at regeringen havde købt sig endnu en lille overlevelseshorison ved uden smålig skelen til de samfundsøkonomiske sammenhænge at fjerne afgifter til staten på sukker, videooptagere, farvefjernsyn, husholdningsapparater og benzin, så der samlet blev sendt 2 mia. kr. fra gaveboden ud til forbrug i 1990.

Det, der var pointen i fru Pia Gjellerups indlæg, var, at regeringen nu sænker afgifter uden sammenhæng med indkomspolitikken. Fru Pia Gjellerup henviste til Socialdemokratiets plan »Gang i 90'erne«, hvor der ifølge fru Pia Gjellerup skulle være en sådan sammenhæng mellem Socialdemokratiets forslag om afgifts-sænkninger og indkomspolitikken.

Til historien hører, at de afgiftsforslag, som regeringen har fremsat, provenumæssigt er beskedne i forhold til den uddeling, som Socialdemokratiet har lagt op til i »Gang i 90'erne«. Socialdemokratiet har foreslået moms- og afgifts-sænkninger på sammenlagt knap 9 mia. kr., men, siger fru Pia Gjellerup, det er også forsvaret, når det ses i sammenhæng med en indkomspolitik.

Hvordan er det så, at Socialdemokratiet med fru Pia Gjellerup i spidsen vil udvirke en stram indkomspolitik? Hvad er det for incitament, der skal få Hardy Hansens medlemmer til at vise løntilbageholdenhed? Det kan man se ved at læse Socialdemokratiets plan »Gang i 90'erne«. Det, der skal få Hardy Hansens medlemmer til at vise løntilbageholdenhed, er, at rødvinen bliver billigere, og at det skal være billigere at dufte af Chanel no. 5. Det er præcis det, der er indeholdt i Socialdemokratiets plan, og det er det, der skal få jord- og betonarbejderne til at vise løntilbageholdenhed.

Jeg har meget vanskeligt ved at se, at der er en stærkere sammenhæng mellem Socialdemokratiets afgiftsbuket og indkomspolitikken end mellem regeringens afbalancerede, moderate afgiftslettelser og den moderate lønudvikling, vi oplever i øjeblikket.

Når fru Pia Gjellerup talte om gavebod, synes jeg i øvrigt, det er rigtigt at minde om, at Socialdemokratiets plan »Gang i 90'erne« inde-

holdt en massiv underfinansiering på 12-13 mia. kr. Så man kan i hvert fald roligt kalde det »Gang i 90'erne«, for det var en så massiv underfinansiering, at det ville få ødelæggende samfundsøkonomiske virkninger.

Når jeg kommer ind på det, skyldes det selvfølgelig, at fru Pia Gjellerup var inde på, at det er vigtigt at se flere elementer i en sammenhæng. Det er jeg grundlæggende enig i. Også regeringen føler, at det var ønskeligt at tilrettelægge en langsigtet strategi, der forud for Danmarks indtræden i EF's indre marked tager flere ting op ad gangen. Det var også derfor, regeringen i foråret lagde den store økonomiske plan frem, som blev forhandlet i mange måneder, og som foreløbig er endt med det udspil, der hedder Økonomisk Reform af 13. oktober. Regeringen har faktisk ønsket at foretage større justeringer af skatte- og afgiftsstrukturen set i en sammenhæng og tilrettelagt over en årrække. Det er vi ikke uenige om.

Jeg må nok sige, at med regeringens udstrakte vilje til gennem hele fire udspil at imødekomme Socialdemokratiet under disse forhandlinger har jeg i hvert fald vanskeligt ved at se, at det skulle være regeringen, der har spærret for, at vi kunne se flere elementer i sammenhæng.

Efter at vi måtte konstatere, at det ikke var muligt at nå til enighed med Socialdemokratiet på det punkt, har vi startet den nødvendige tilpasning de steder, hvor vi kunne gøre det uden at krænke indgåede aftaler om skattereformen. Derfor skal vi i dag behandle sænkning af selskabsskatten, og nu under dette punkt behandler vi sænkning af afgifter, og det er ikke tilfældigt valgte afgifter, som fru Pia Gjellerup forsøgte at give indtryk af. Nej, det er afgifter, der er nøje udvalgt efter, hvor de giver den stærkeste dæmpende virkning på grænsehandelen.

Når vi foreslår, at benzinafgiften skal sænkes med i gennemsnit 1 kr. pr. liter, men differentieret, så den blyfri benzin får en større sænkning end den blyholdige, er det selvfølgelig ikke begrundet i miljøpolitiske hensyn. Jeg vil gerne bekræfte, at det, der har drevet os, simpelt hen er et ønske om at få reduceret den grænsehandelsdrivende faktor, der hedder de høje danske benzinafgifter. Enhver kan se, hvorledes man langt oppe fra i Jylland kører ned syd over grænsen for at foretage indkøb, bl.a. fordi man kan tanke billigere op i Vesttyskland end i Danmark.

[Skatteministeren]

Det er denne grænsehandelsdrivende faktor, vi nu får reduceret. I runde tal reducerer vi vel prisforskellen mellem dansk og vesttysk benzin fra 2 kr. til 1 kr. pr. liter. Vi skønner, at det vil få grænsehandelen med benzin til at falde med i hvert fald en tredjedel, og det medfører også, at grænsehandelen med andre varer falder. Der er ingen som helst tvivl om, at denne sænkning af benzinafgiften vil have en overordentlig dæmpende virkning på den samlede grænsehandel.

Det har betydet, at den reelle landegrænse – om jeg så må sige – i Jylland er rykket nedad. Det vil altså ikke længere kunne betale sig at køre så langt for at grænsehandle, og derfor får vi gevinst i form af hjemvendt grænsehandel.

Ved forskellige lejligheder har været rejst det spørgsmål, hvorfor der tilsyneladende er en mindre prisforskel mellem blyfri og blyholdig benzin end afgiftsforskellen, og det er bestemt et spørgsmål, regeringen også er interesseret i at dyrke i forbindelse med det forestående udvalgsarbejde. Men regeringen har altså, selv om benzinafgiftssænkningen – det understreger jeg – selvfølgelig ikke er udsprunget af nogen miljøpolitiske hensyn, fundet anledning til at fremsætte forslag om at øge differencen mellem blyfri og blyholdig benzin.

Lykkeligtvis har vi i de senere år kunnet iagttage en meget kraftigt voksende markedsandel for den blyfri benzin, og ikke mindst det forhold, at man er gået over til også at kunne få 98 oktan blyfri benzin, har givet den blyfri benzin et virkeligt skub opad. Det er en overordentlig gunstig udvikling, som både regeringen og de partier, der står bag denne aftale, er interesseret i at stimulere, og vi er som sagt bestemt også interesseret i under det kommende udvalgsarbejde at dyrke, om den afgiftsdifference, der her er lagt op til, er tilstrækkelig til at fremme dette sigte.

En anden del af forslagene går simpelt hen ud på at fjerne afgifterne på videooptagere, farvefjernsyn, vaske- og opvaskemaskiner og komfurer, og den del af pakken skal ses i sammenhæng med, at pr. 1. januar hæves grænsen for afgiftsfri indførsel fra 2.475 kr. til 2.725 kr. Hvis vi ikke fjerner afgiften på disse hårde brune- og hvidevarer, kan vi frygte en eksplosiv stigning i grænsehandelen med disse produkter.

Sukker er også en meget væsentlig grænsehandelsvarer. Det er baggrunden for, at sukker-

afgiften foreslås helt fjernet. Faktisk skønner vi, at der i øjeblikket er en grænsehandel på hele 50 mio. kr. i tyske priser alene med sukker. Sukker er faktisk en ret populær grænsehandelsvarer.

Her var hr. Aage Frandsen også dybt betænkelig over de sundhedspolitiske aspekter i, at vi nu fjerner 4 kr. i afgift pr. kg sukker. Jeg må nok sige, at jeg faktisk ikke tror, at afgiftspolitikken på dette område har så forfærdelig meget at gøre med sundhedspolitiske hensyn. Jeg tror, at befolkningens stigende bevidsthed om skadevirkningerne ved overdrevent sukkerforbrug er en langt stærkere sundhedspolitisk drivkraft end 4 kr. i afgift pr. kg sukker. Jeg føler altså ikke, at der er sundhedspolitiske farer forbundet med nu at fjerne afgiften, så vi også får fjernet grænsehandelen med sukker.

Når der så i kølvandet af dette også er foreslået en afskaffelse af afgifterne på lightere, tændstikker og spillekort, er det ganske enkelt af forenklingsmæssige hensyn. Der er så små provenuer på disse afgifter, at besværet med at administrere og opkræve dem egentlig ikke står i rimeligt forhold til det, der kommer ind.

Jeg skal gerne tilstå, at afskaffelsen af afgift på spillekort vel nok indebærer, at der skrives skattheorie. Så vidt jeg er orienteret, har afgiften på spillekort overlevet skiftende regimer siden Chr. IV's tid. Nu aflives den definitivt, men det er sådan set kun et led i den skattheorie, der trods alt skrives i og med, at Folketinget i dag behandler hele otte forslag om at fjerne afgifter.

Det er tilfredsstillende, at det gennem de politiske forhandlinger er lykkedes at sikre et flertal for dette første skridt til en tilpasning af den danske skatte- og afgiftsstruktur til de vilkår, der vil møde os på et stadig friere og mere åbent marked i de kommende år.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Skatteministeren er sådan et mærkeligt dobbeltmenneske med stor saglig indsigt. Jeg er helt sikker på, at han grundigere end de fleste medlemmer af Venstres gruppe inklusive Venstres ordfører her i dag har læst »Gang i 90'erne«. Derfor ved skatteministeren også udmærket godt, at han var demagogisk langt ud over, hvad han i virkeligheden selv vil stå inde for, når han sagde, at man skulle lægge på rødvinen

[Lykketoff]

og på parfumen, og brugte som argument imod den sammenhæng, der var, spørgsmålet, om SiD-arbejderne var interesseret i det. Det ved skatteministeren var alt, alt for billigt, for skatteministeren er nemlig ikke dum: han er en meget klog mand.

Skatteministeren ved godt, hvis man kigger på de samlede fordelingsvirkninger af den pakke, som Socialdemokratiet har foreslået, lettelser i afgifter og takster som modydelse for en stram indkomspolitik og for en stigende opsparring, har den en endda overordentlig fin social profil, for der er lettelser i taksterne på kollektiv trafik, på børnepasning, på udvalgte fødevarer. Der er endvidere på alle disse varer, som er grænsehandelsfølsomme, en kurv af afgiftslettelser, som virker – hvis man bruger Skatteministeriets eget fine ord incidensberegninger – fordelingspolitisk lige så fint, som hvis man nedsatte moms. Det ved skatteministeren godt. Han kan nemlig alt det dér. Derfor synes jeg ikke, at det er pænt at give Folketinget et indtryk af, at sammenhængen er en anden.

Pia Gjellerup (S):

Skatteministeren gav udtryk for, at han da kun kunne være enig i de socialdemokratiske synspunkter, der ønskede helhed og sammenhæng i den økonomiske politik. Det kan man ikke forstå at skatteministeren også skulle mene i dag, hvor vi behandler forslag, som ødelægger eller vanskeliggør mulighederne for at skabe hele og samlede løsninger i den danske økonomi.

Nu har vi behandlet en række forslag om afgiftslettelser, uden at de bliver sat i en sammenhæng med indkomspolitik, med opsparringspolitik. Det var ellers den sammenhæng, som afgiftslettelser i betydelig større omfang – også i øvrigt – kunne indgå i for at sikre en reallønsgaranti for fremtiden over for en meget stærk indkomspolitik, som vi kan have meget god brug for i det danske samfund af hensyn til vores betalingsbalanceproblemer og vores meget store arbejdsløshed.

Vi ville oven i købet have chancen for at lave, hvad vi har kaldt en indkomspolitik kontrakt, hvor vi på den ene side garanterer reallønnen mod en effektiv indkomspolitik og på den anden side holder fast i den snor, der styrer, hvis indkomspolitikken og opsparringspolitikken ikke får det tilstrækkelige omfang, at afgifterne

så heller ikke vil blive nedsat i det samme omfang som oprindeligt aftalt. Det er det, der kaldes en indkomspolitik kontrakt, det er det, der er forhandlet indkomspolitik, det er det, man har piller et element bort fra, og det er derfor, vi synes, at regeringen kigger utrolig snæversynet på den økonomiske situation.

Så nævnte skatteministeren beregningerne på regeringens mange – jeg tror ikke, han selv sagde det, men det er vel det, der kan beskrives sådan – mere eller mindre forskellige planer, mest mindre forskellige planer, som er fremkommet i en lind strøm fra slutningen af maj og hen over efteråret. Til grund for disse beregninger lægges der nogle forudsætninger om, hvordan verden vil se ud omkring os, og hvordan Danmark vil se ud. Disse planer er meget, meget positive i de beregninger, som så fremkommer.

Når man så skal se på Socialdemokraternes plan »Gang i 90'erne«, er det ubehageligt at bruge de samme forudsætninger, fordi »Gang i 90'erne« så bliver ganske overordentlig positiv. Derfor lægger man vægt på nogle andre forudsætninger, når man regner på Socialdemokratiets plan »Gang i 90'erne«.

Det er ikke særlig redeligt. Det har vi så diskuteret sommeren igennem. Derfor blev man egentlig meget positivt enige om ved indledningen af forhandlingerne i begyndelsen af august måned mellem regeringen og Socialdemokratiet, at man ikke tog udgangspunkt i de to planer, men tog udgangspunkt i problemerne og deres løsning.

Det kunne vi med sindsro sige ja til fra Socialdemokratiets side, for det var nemlig eksakt det, vi gjorde, da »Gang i 90'erne« blev skabt, at tage udgangspunkt i det danske samfunds store problemer og skabe løsningerne derudfra.

Men regeringen turde det ikke, for regeringen havde et andet formål. Regeringen ville give deres kernevælgere løfter og indfri nogle af dem måske om skattelettelser. Derfor blev forhandlingerne vanskelige og blev ikke til noget.

De kom i virkeligheden til at vise, at regeringen ikke tør forholde sig til den ganske overordentlig upraktiske virkelighed, det danske samfund befinder sig i. Skatteministeren vil kun tage hensyn til den praktiske virkelighed, men den virkelighed, der er upraktisk, glemmer han.

Eksempelvis viser disse forslag, at man ikke tager hensyn til miljøet, at man heller ikke har

[Pia Gjellerup]

gjort sig den ulejlighed at lade afgiftslettelser indgå i en samlet strategi i forhold til forhandlinger i EF om den fremtidige afgiftsstruktur og om den fremtidige grænsehandelskontrol.

Aage Frandsen (SF):

Jeg er helt enig med skatteministeren i, at synspunktet om, at Danmark selv kan fastlægge sin afgiftsstruktur, er en formel betragtning. Vi sagde i 1972, og vi sagde i forbindelse med pakkeafstemningen, at det var en formel betragtning, at Danmark selv kunne fastlægge sine skatter og afgifter. Reelt kunne vi ikke, sagde vi, fordi vi i høj grad ville komme under påvirkning. Jeg ved, at skatteministeren sagde det samme tidligere, og jeg ved i hvert fald, at nogle af skatteministerens partifæller lagde meget vægt på, at vi selv kunne fastlægge skatte- og afgiftsstrukturen.

Det er altså et spørgsmål, hvor meget vi kan gøre selv. Her er det jo sådan, at der rent faktisk er nogle i andre lande, også i Vesttyskland, der i dag vurderer, om det nu også er rimeligt med de lave energipriser, og det er der også i EF. Det vil sige, der er en tendens til i andre lande, hvor man har lave energipriser i dag, at gå i retning af at forhøje energipriserne. Derfor kunne det jo godt være, at det ikke var så påtrængende nu at sætte vores benzinpriser ned.

Derfor er jeg helt enig i, at det er en formel betragtning. Omvendt betyder det ikke, at realiteten er sådan, at vi overhovedet ikke kan gøre noget som helst. Det betyder altså at påvirke de steder, hvor vi er. I denne forbindelse betyder det også, hvad der sker i EF.

Det næste er med hensyn til, hvad der sker, hvis priserne falder. Her kunne ministeren ikke rigtig få det til at passe, at det både kunne betyde, at forbruget ville stige til belastning for betalingsbalancen, og at avancerne ville stige. Jeg sagde, at begge dele er korrekt. Hvis nu vi tager et eksempel og siger, at vi sætter fjernsyn ned med disse 500 kr., kunne det være, at forbrugerne fik glæde af de 400 kr., for avancen steg måske med 100 kr. Det kunne også godt betyde, at avancen gik ud i forbrug efterfølgende. Der er ingen, der siger, at det ikke også ville gå ud i forbrug, så begge dele kan sagtens lade sig gøre. Jeg tror da helt sikkert, at det bliver forbrugerne, der får glæde af det meste af det. Uanset at der går noget til avancer, er det under alle omstændigheder noget, der kan belaste den dan-

ske betalingsbalance. Det synes jeg ikke der er grundlag for i øjeblikket at lægge op til. Der er andre ting i finansloven nu, som er på vej til at belaste betalingsbalancen, som måske ikke bliver så gunstig, som den har været i den senere tid.

Derfor kan det sagtens hænge sammen at sige, at både forbruget og måske også avancerne vil stige.

Vedrørende de enkelte afgifter kan man vurdere nogle af dem som rent fiskale. Så kan man påstå, at de måske også har en anden virkning. Tidligere, når man skulle forhøje afgifter på øl og cigaretter og den slags, har det nok primært været ud fra en fiskal betragtning, men det var nu også godt at argumentere ud fra en sundhedsmæssig betragtning. Der er ingen tvivl om, at vi har sundhedsmæssig interesse i den forbindelse, og det samme vil jeg også sige om sukkerafgiften, for hvis vi sætter afgiften ned her, skal vi finde pengene et andet sted.

Under et senere dagsordenspunkt i dag skal vi behandle nogle nye afgifter. De ligger ikke i skatteministerens regi, men i socialministerens og justitsministerens regi. Det er afgifter på ting og sager, hvor man må sige, at det karakteristiske mere har været opfindsomheden, end det har været nogle særlig fornuftige ting, f.eks. at betale for sit sygesikringsbevis, hvis man smider det væk. Når man fjerner afgifter ét sted, må man vurdere i forhold til, at man indfører afgifter et andet sted. Omvendt mener jeg nu stadig væk, at når man har afgifter på et område, hvor det er noget, man også kan argumentere fornuftigt for ud fra en sundhedsmæssig betragtning, hvorfor skal man så fjerne dem?

Med hensyn til de små ting er vi helt enige – det sagde jeg også i mit første indlæg – med skatteministeren i, at det er fornuftigt at fjerne afgiften for en æske tændstikker, for lightere og ikke mindst for spillekort. Det bekymrer mig lidt, at det er salig Christian IV, som vi nu må rette op på, for det ville ellers have været dejligt at have sådan en historisk ting, at det var en afgift, der var så gammel. Men alligevel: Selv om det er Christian IV, der skulle have indført en afgift, der minder om en spillekortsafgift, synes jeg også, at den skal fjernes.

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Først en bemærkning til hr. Lykketoft. Det var faktisk ikke fordelingsvirkningerne af Soci-

[Skatteministeren]

aldemokratiets plan »Gang i 90'erne«, jeg kommenterede. Jeg tror, hr. Lykketoft har ret i, at vi forholdsvis hurtigt kunne komme overens om det. Det er jo faktiske tal, vi dér kan snakke om. Det var ikke det, jeg tog fat i.

Jeg kritiserede sådan set ikke engang sammensætningen af Socialdemokratiets afgiftsbuket, for jeg medgiver, at Socialdemokratiet i sin plan argumenterer for, at når de afgiftssænkninger, Socialdemokratiet dér har stillet forslag om, gennemføres, ville det dæmpe grænsehandelen ganske betydeligt. Det er jeg fuldstændig enig i.

Det eneste, jeg tog fat i, var den bemærkning, som fra Socialdemokratiets side i dag var kommet om, at regeringens kurv af afgiftssænkninger ikke havde et fornuftigt sigte i forhold til en stram indkomspolitik. Det, jeg så forsøgte at sige, var, at det var meget vanskeligt at se, at den kurv af afgiftssænkninger, Socialdemokratiet har stillet forslag om, skulle være bedre egnet, have en tættere tilknytning til indkomspolitikken end den, regeringen har valgt.

Det fører mig over til en bemærkning til fru Pia Gjellerup. Jeg forstår slet ikke det synspunkt, at det, regeringen og partierne bag aftalen her har foreslået, ikke har sammenhæng med indkomspolitikken. Lad mig minde om, at der faktisk i øjeblikket er en meget, meget afdæmpet indkomstudvikling i samfundet, bl.a. et resultat af overordentlig ansvarlige overenskomster, der blev indgået i den tidlige del af dette år.

Der er grund til at hilse den udvikling med tilfredshed, for den bidrager i øjeblikket stærkt til, at Danmarks konkurrenceevne over for omverdenen bliver forbedret.

Hvis vi nu ser på, hvordan den praktiske virkelighed opleves af mennesker rundt omkring i landet, hvordan er det så? Ja, jeg kender en slagteriarbejder, som har 20 km til arbejde, altså ret langt. Han er nødt til at have bil for at komme på arbejde. Er det egentlig ikke meget rimeligt, og er det egentlig ikke socialt meget rigtigt, at han, som ikke har så stor en indkomst og har en ret stor udgift til befordring mellem hjem og arbejdsplads, får den lettelse, der ligger i, at benzinafgiften sænkes? Det er da i allerhøjeste grad med til at understøtte den igangværende stramme indkomspolitik, som er aftalt frivilligt på arbejdsmarkedet, at vi letter nogle afgifter, der hviler tungt på befolk-

ningsgrupper, der har ikke så forfærdelig store indkomster, og som har store udgifter til at komme på arbejde.

Der er nogle af disse mennesker, som hver dag tager på arbejde, som faktisk i disse år oplever en svagere reallønsudvikling end dem, der er på overførselsindkomster i vores samfund. Jeg føler, det er socialt meget ansvarligt at give disse grupper den lettelse, der består f.eks. i at sænke benzinafgiften. Foruden at det hjælper på grænsehandelen, er det socialt en rigtig ting, og det understøtter i høj grad en afdæmpet indkomstudvikling på dette område.

Det er i meget høj grad fagbevægelsens økonomisk ansvarlige holdning, da der skulle indgås overenskomster, som er medvirkende til, at vi nu oplever en konkurrenceevneforbedring, som altså også betyder, at det er overordentlig kærkomment for de familier, jeg her taler om, at få den afgiftssænkning, som disse forslag indebærer.

Jeg vil blot sige som et lille hjertesuk: Vi kunne nogle gange ønske os, at den politiske del af arbejderbevægelsen, som repræsenteres af Socialdemokratiet her i Folketinget, udviste lige så stor forstandighed og økonomisk ansvarlighed som den faglige del af arbejderbevægelsen.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Jeg synes, det var et godt eksempel, skatteministeren havde. Det illustrerer jo meget smukt den manglende sammenhæng, hvis vi nu tager hele historien og hele sandheden med.

Hvis jeg må tage udgangspunkt i skatteministerens slagteriarbejder, der bor 20 km fra sin arbejdsplads og er nødt til at køre selv, og som derfor nu får en sænkning af benzinprisen og dermed en billigere transport. Helt fint! Det har jeg ikke ondt af nogen steder. Hvis vi så tager kassedamen, der også bor 20 km væk, som benytter kollektiv trafik, som ikke får nogen sænkning af priserne, men som på grund af lavere benzinpriser får en lavere takst i kørselsfradrag. Denne kassedame, der får væsentlig mindre i løn end slagteriarbejderen, skal derfor tåle en forringelse af sin situation på grund af, at der ikke er sammenhæng imellem det, man gør med benzinpriserne, og det, man gør på den kollektive trafik, fordi systemet omkring befordring mellem hjem og arbejdsplads reguleres alene, er i hvert fald blevet det hidtil – det må vi

[Stavad]

se på under udvalgsarbejdet – på grundlag af driftsomkostningerne ved at køre i egen bil. Derigennem skal kassedamen, der bruger den kollektive trafik, tåle en forringelse af sin levestandard. Det er den manglende sammenhæng.

Jeg synes, det er udmærket, at skatteministerens bidrager til en opklaring af, hvor mange områder vi ikke kan give en behandling her i salen. Vi når heller ikke under udvalgsbehandlingen at komme hele vejen rundt – men det er godt med gode eksempler fra det virkelige liv.

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Hr. Stavad undgik behændigt at svare på det, som er spørgsmålet, der her diskuteres, nemlig sammenhængen mellem afgiftslettelse og indkomstpoltik.

Det er påstået i dag fra Socialdemokratiets side, at regeringen og aftalepartierne bare har fremsat tilfældige forslag om afgiftslettelse uden sammenhæng med indkomstpoltikken. Det her drejer sig om, at der faktisk i øjeblikket føres en på arbejdsmarkedet frivilligt aftalt indkomstpoltik i form af meget afdæmpede løn- og indkomststigninger i det hele taget. Det kan da kun understøtte den udvikling, at vi letter afgifter, som kommer den brede befolkning til gode. Det er den buket, vi behandler i dag, netop et eksempel på.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Sådan som skatteministeren i sit forrige indlæg fremstillede den sammenhæng, der efter hans opfattelse er mellem indkomstpoltik, som har vist sig ved midstvejsforhandlingerne i begyndelsen af 1989, og så denne afgiftslettelsesbuket, skulle der være et meget bevæget ønske om at sige fagbevægelsen og dens medlemmer en varm tak for den store ansvarlighed. Jeg kan konstatere, at det er en tanke, som er dukket op mellem den 27. og 30. november foranlediget af, at Fremskridtspartiet skulle med i en finanslovaftale. Jeg oplever det ikke som særlig troværdigt.

Jeg kan i øvrigt sige, når vi nu er ved at være henne i slutningen af debatten om de større politiske sammenhænge, at med denne finanslovaftale mener statsministeren at man nu har løst så mange problemer i det danske samfund bl.a. gennem afgiftslettelse, at man ikke mere har brug for de store sammenhængende løsninger

og ikke nogen forhandlinger om de store planer. Det var faktisk, hvad statsministeren sagde i mandags. Han fortrød det ganske vist i løbet af tirsdagen, uden at så mange lagde mærke til det, men alligevel ligger det underneden, at man ikke er specielt interesseret sagligt i at have de store løsninger for det danske samfund på dagsordenen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 86:

Forslag til lov om lønsumsafgift for virksomheder inden for den finansielle sektor.

Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).
(Fremsat 6/12 89).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 8 opførte sag, nemlig:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 88:

Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove m.v. (Omlægninger i selskabsbeskatningen m.v.).

Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).
(Fremsat 6/12 89).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Lykketoft (S):

Med formandens tilladelse vil jeg bruge langt det meste af min taletid på det sidste af de forslag, der er på dagsordenen, hvis vigtigste indhold er, at selskabskatteprocenten skal nedsættes.